

Fellestrådet for Historielagene i Oslo

Oslo, 26. mai 2010

Landslaget for lokalhistorie
Landslagets Styre
Institutt for historie og klassiske fag NTNU
7491 Trondheim

LANDSLAGETS NYE KONTINGENTSATSER - SITUASJONEN I OSLO

Som kjent er Fellestrådet for Historielagene i Oslo regional enhet for Oslo, for de lokalhistoriske lag der som er medlemmer av Landslaget.

Det enkelte lag skal betale kontingent direkte til Landslaget basert på antall medlemmer. Denne ordningen er sterkt kritisert blant mange lokallag i Oslo.

På møte i Fellestrådet den 20. april 2010 hos Groruddalen Historielag ble kontingent og kontingentsatser til Landslaget drøftet nærmere etter initiativ fra Vinderen Historielag. Grefsen Kjelsås Nydalen Historielag har allerede meldt seg ut av Landslaget på grunn av for høy kontingent. Vinderen Historielag gir uttrykk for samme holdning hvis ikke satsene blir endret. Det var tydelig at misnøyen var stor, særlig hos de større historielag som hadde fått regninger på rundt 12.000 kroner. Det ble presisert fra mange at misnøyen bl.a. fremkom i årsmøtene når medlemmene så disse store beløpene. Det blir spurt om hva laget får igjen for pengene. Lagenes ledelse har vanskelig for å svare på dette og viser til noen eksemplarer av Lokalhistorisk Tidsskrift og Heimen, og for øvrig at Landslaget mellomledd for tilbakeføring av merverdiavgift for porto. Medlemmene på sin side viser til hva historielaget kunne bruke disse pengene til i sin lokale virksomhet. Vi er også orientert om at det store historielaget Asker og Bærum vestenfor Oslo, Halvdan Kohts gamle lag, skal ha meldt seg ut av Landslaget. Vi frykter at dette ikke blir det siste, noe det ble advart mot på Landsmøtet.

På Fellestrådets møte anmodet representanten fra Vinderen Historielag om at Fellestrådet måtte tilskrive Landslaget om saken. Rådsmøtet besluttet i den forbindelse å oppnevne en arbeidsgruppe bestående av Fellestrådets leder Hans A. Grimelund Kjelsen, Fellestrådets tidligere leder Tom S. Vadholm og Vinderens representant, lagets nestleder Finn B. Bendixen. Gruppen ble gitt fullmakt til å uttale seg om kontingent og kontingentsatser m.v. overfor Landslaget, samt å legge denne saken frem på neste Fellestrådsmøte til høsten.

Fellestrådet vil fremme følgende kritikk om kontingenten og landslagets struktur:

Leder: Hans A. Grimelund Kjelsen, Nordberg hovedgård, Nordbergvn. 42, 0875 OSLO
Tlf.: 22 23 12 01, mobil: 454 52 740, E-post: hkjelsen@online.no
Nestleder: Anne Fikkan, Sinsenvn. 75 A, 0586 Oslo,
Tlf.: 22 22 22 41, mobil: 916 61 200, E-post: anne.fikkan@riksrevisjonen.no
Kasserer: Grete Lind Planke, Elisenbergvn. 7, 0265 OSLO, tlf.: 22 44 73 90, mobil: 920 36 903
eller Solbakken, 3532 FLÅ, tlf.: 32 05 10 40. Fellestrådets bankgiro: 0539 23 99986
Fellestrådets hjemmeside: <http://www.oslohistorie.pair.com>

En kontingentsats beregnet pr. medlem i det enkelte lokallag innebærer forskjellsbehandling av lagene. Den forskjellen har ikke grunnlag i den motytelse lokallagene får fra Landslaget. Lokallagene tilbys samme antall tjenester og publikasjoner fra Landslaget, uavhengig av antall medlemmer i det enkelte lokallag. Man må se i øynene at en kontingent på over kr. 10.000,- for store lokallag i Oslo, må veies opp mot det tilbud Landslaget kan gi disse lagene. Vi erfarer som nevnt at lokallagenes medlemmer ikke finner det formålstjenlig å betale en så vidt stor sum, med tanke på det lagene høster ut fra medlemskapet i Landslaget.

Vi nevner også at størrelsen på lagene nesten bare har betydning for kontingenten. Organisasjonsdemokratisk etterspørres størrelsen på lagene lite ved oppmøte og stemmegivning på landsmøter. Et lag har bare én stemme pr. påbegynt 500 medlemmer. Det store antall lag ut over landet har, så langt vi forstår, stemmerett med kun et relativt lite antall medlemmer.

Vi finner grunn til å påpeke at en uheldig organisasjonsstruktur kanskje er medvirkende årsak til de uheldige vedtak som er fattet. Hadde lokalhistoriske lag i Norge organisasjonsmessig dannet tre nivåer, kunne representasjon og motytelser, herunder kontingent, blitt bedre avstemt. For å få et mer representativt landsmøte, burde regionale enheter eller fylkesledd utgjøre en nødvendig mellomstasjon for representasjon, stemmegivning og vedtak på landsmøtet.

I den forbindelse viser vi til hvor urepresentativt og skjevt landsmøtet i Kristiansand var. Her var det kun representert 21 lokale historielag av landslagets samlede 417, dvs. ca 5 %. Av disse var 12 fra Agder (der landsmøtet ble holdt) og 11 av 380 fra resten av landet (ca 2,9 %). Østlandet, som har halvparten av landets innbyggere, var representert ved 2 lag av 151 (ca 1,3 %). Fylkene Hedmark, Buskerud, Vestfold, Telemark, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag og Finnmark var over hodet ikke representert. Av de 9 representantene fra Østlandet var 3 landsstyremedlemmer (hvorav én fra NLI), ett valgkomitémedlem og to regionsleddsrepresentanter (hvorav den ene var medlem i landsstyret). Typisk var det også at da man skulle velge nytt medlem av valgkomitéen etter Vadholm, så valgte man en fra Namdal med bopel i Oslo, men totalt ukjent for lokalhistorievirksomheten i denne del av landet.

Et lettvinnt argument er at det er historielagenes egen feil at de ikke møter. Dersom 95 % av landslagets medlemslag ved økonomisk og/eller tidsmessig prioritering velger ikke å møte, bør man spørre hvor feilen ligger. Hvis man i stedet hadde gitt regionsleddene stemmerett etter en dertil egnet formel, og latt andre få møte uten stemmerett, ville man kunne fått et langt mer representativt landsmøte. Da ville sikkert også regionsledere i større utstrekning følt seg moralsk forpliktet til å møte på vegne av historielagene i regionen.

Vi erkjenner at organisasjonsstrukturen og kontingentsatsene ble undergitt forsvarlig saksbehandling forut for landsmøtet i 2009. Først var saken utlagt til høring, deretter nevnt i innkallingen til landsmøtet. En ordnet saksbehandling kan imidlertid ikke alene forsvare uheldige eller skadelige vedtak på et lite representativt landsmøte.

Selv om Landsmøtet fastsetter kontingentsatser, ber vi likevel styret i Landslaget vurdere midlertidige ordninger for lokallag som ber om det til neste landsmøte går av stabelen. Særlig i de regioner der Landslaget har gjort unntak for medlemskapsbetingelser, slik som i Oslo, kan det etter vår oppfatning være grunnlag for mellomløsninger i en eller annen form. Etter vår oppfatning kan et styre tillate seg visse handlinger i sakens anledning uten å gå veien om innkalling til ekstraordinært landsmøte. Således kan Styret forslagsvis gi enkelte lag henstand med kontingentbetaling, slik at enkelte lag gis anledning til å ta forbehold om betaling til neste landsmøtes behandling av saken. Det må så kunne velge å betale den skyldige kontingenten eller foreta en utmeldelse med tilbakevirkende kraft.

Fellesrådet vil allerede nå varsle om forslag om nye kontingentsatser, og eventuelt endring av stemmereglene med overgang til stemmerett for regionsleddene, på neste landsmøte i 2011.

Hvis Landslagets styre ikke vil treffe tiltak i sakens anledning, er vi redd det kan føre til utmeldelser i det kommende år.

Med vennlig hilsen

Finn B. Bendixen
(sign)

Hans A. Grimelund Kjelsen
Fellesrådets leder

Tom S. Vadholm
(sign)